

-
4. Фаринович І.В. Факторинг як механізм пришвидшення обіговості обігових коштів підприємств / І.В. Фаринович // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. пр. – 2010. – Вип. 20.15. – С. 248-252.
  5. www.factors-chain.com;
  6. Мисака Г.В. Особливості оподаткування та обліку факторингових операцій /Г.В. Мисака // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 11. – С. 109-115.

Гітіна М.Ю., к.е.н., доц. Волошук Л.О., д.е.н., проф. Філиппова С.В.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Україна знаходиться на етапі удосконалення ринкових умов господарювання, що вимагає докорінних змін у функціонуванні господарського механізму та гармонізації інтересів усіх зацікавлених сторін. Від того, наскільки ефективно використовуються наявні засоби праці, від їх відповідності сучасному етапу розвитку НТП, залежать і загальні результати роботи підприємства, створення принципово нових підходів до управління підприємством в цілому та основними засобами зокрема.

Ринкова економіка стимулює підприємства до впровадження нової техніки та технологій, розширює можливості щодо використання нових фінансових інструментів та механізмів, проте на практиці виникає проблема щодо реальності їх застосування. Перш за все це обумовлено повною відсутністю або нестачею власних обігових коштів, низькою ліквідністю активів, застарілою матеріально-технічною базою, на утримання якої витрати перевищують наявні прибутки, та, звичайно, недосконалою законодавчою базою, що в тій чи іншій мірі регламентує діяльність підприємств. Саме тому особливо актуальними є дослідження проблемних питань обліку основних засобів підприємств і напрямків його удосконалення.

До основних виробничих засобів відносяться ті засоби праці, що, знаходячись у сфері матеріального виробництва, безпосередньо беруть участь у виготовленні матеріальних благ (машини, устаткування і т.д.), створюють умови для здійснення виробничого процесу (виробничі будинки, спорудження, електромережі тощо), служать для збереження і переміщення предметів праці.

Вивчення теоретичних положень, опублікованих праць вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать, що облік засобів в останній час дещо ускладнився, а ряд проблем негативно впливають на процес управління виробництвом, знижуючи ефективність використання основних засобів. До кола таких проблем можна віднести [4]:

- різні підходи до термінології та визначення сутності основних засобів у фінансовому обліку й системі оподаткування;
- проблема оцінки основних засобів;
- проблеми підвищення інформативності первинних документів з обліку основних засобів.

Ще однією проблемою є те, що первинна облікова інформація про наявність, рух, капітальний ремонт та інші операції щодо основних засобів відображається в численних спеціалізованих реєстрах, постійні реквізити яких тотожні. Це не сприяє якісному веденню обліку, збільшує трудомісткість опрацювання та відображення інформації, створює певні труднощі у формування документообігу й забезпечені необхідними видами бланків [5].

В процесі виробництва основні засоби втрачають свою вартість у вигляді амортизаційних відрахувань та переносять її на створювані на підприємстві продукцію, роботи, послуги, а також окремою статтею входять до складу адміністративних та інших витрат.

Порядок нарахування і використання амортизаційних відрахувань основних засобів визначено

як податковим законодавством, так і П(с)БО 7 «Основні засоби». Цим же Положенням визначено, що

об'єктом амортизації є основні засоби (окрім землі).

В податковому обліку після набрання чинності Розділу III «Податок на прибуток підприємств» Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI основні засоби обліковуються за новими правилами і регулюються ст. 144-149 Податкового кодексу [1].

Метод амортизації обирається підприємством самостійно з урахуванням очікуваного способу отримання економічних вигод від його використання, але він може переглядатися. Проте методи мають відповідати тим, що визначені в обліковій політиці підприємства. Якщо підприємство не дотримується обраної облікової політики, воно вводить в оману користувачів фінансової звітності. Коли не нараховується амортизація на окремі види основних засобів: інші необоротні матеріальні активи, бібліотечні фонди, на робочу і продуктивну худобу, порушуються вимоги пп. 22, 23, 29 П(с)БО 7, що занижує витрати періоду та призводить до викривлення даних у фінансовій звітності. Тому необхідно провести донарахування амортизації відповідно до методу, який зазначено в обліковій політиці і який відповідає вимогам П(с)БО. Якщо амортизація донараховується на об'єкти, введені в експлуатацію у попередньому звітному періоді, то таке виправлення відображається записом: Дт 44 Кт 13.

Якщо амортизація нараховується на об'єкти, які не повинні амортизуватися - об'єкти на консервації, об'єкти, які повинні бути списані (украдені тощо) - порушуються вимоги пп. 23, 29 П(с)БО 7. В результаті завищаються витрати періоду, що також призводить до викривлення даних у фінансовій звітності. Для виправлення цієї помилки на суму зайво нарахованої амортизації необхідно зменшити відповідний рахунок витрат. Якщо амортизація нарахувалася записом Дт 91 Кт 13, і використання об'єкта було призупинено у поточному році, то коригуючий запис буде: Дт 91 Кт 13 сторно.

Неправильне нарахування амортизації має безпосередній вплив на визначені прибутку, що підлягає оподаткуванню, а також накладення штрафних санкцій на підприємство із сторони податкових органів за умов необґрунтованого завищення витрат. Тому важливо бути вкрай уважним при виборі методу та обліку амортизації основних засобів.

Отже, бухгалтерський облік основних засобів потребує удосконалення в методико-організаційних аспектах, а також узгодженості законодавчо-нормативних документів. Це сприятиме більш досконалому веденню обліку основних засобів, що дасть змогу підприємствам ефективніше використовувати машини, обладнання, виробничі площини та інші засоби праці.

Список літератури:

1. Податковий кодекс України: від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. № 92 із змінами і доповненнями.
3. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : [підручник] / Ф. Ф. Бутинець. – [8-ме вид., перероб. і доп.]. – Ж. : ПП «Рута», 2009. – 912 с.
4. Панасенко А.П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку / А.П. Панасенко // Держава та регіони. – 2008. – №3. – С.407-410.
5. Власюк Г. В. Шляхи вдосконалення основних засобів / Г. В. Власюк, О. І. Зиміна // Держава та регіони. – 2008. - № 4. – С. 32-36.